

Vergaderjaar 2012–2013

32 317

JBZ-Raad

Nr. 178

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 juni 2013

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 13 juni jongstleden (Handelingen II 2012/13, nr. 95) heeft uw Kamer mij gevraagd u te informeren over de berichtgeving in Trouw dat de Europese Unie meer actie gaat ondernemen om illegale grenscontroles te voorkomen.

Deze berichtgeving komt voort uit het politiek akkoord dat is bereikt over de Schengenvoorstellen¹ (Schengenevaluatiemechanisme en aanpassing van de Schengengrenscodes met betrekking tot het herinvoeren van de binnengrenscontroles).

Op 7 juni jl. heeft de Raad ingestemd met deze voorstellen en op 12 juni jl. zijn ze door het Europees Parlement aangenomen.

In mijn brief van 4 december 2012² heb ik uw Kamer over de inhoud van de Schengenvoorstellen geïnformeerd. Met de verordening inzake de Schengenevaluaties is een nieuw en efficiënter juridisch kader gecreëerd voor het evalueren van de toepassing door de lidstaten van het Schengenacquis.

De Schengenevaluaties zelf vinden al plaats sinds september 1998. Bij een Schengenevaluatie wordt beoordeeld of een Schengenlidstaat het Schengenacquis op een correcte manier toepast en een kandidaat-lidstaat wordt beoordeeld in hoeverre deze voldoende is voorbereid op een juiste uitvoering van het Schengenacquis. De Schengenevaluaties kunnen zien op alle aspecten van het Schengenacquis, zoals op het nemen van maatregelen betreffende de buitengrenzen, visumbeleid, Schengeninformatiesysteem, dataprotectie, politiesamenwerking en op de afwezigheid van ongeoorloofde grenscontroles aan de binnengrenzen. Ook het functioneren van de autoriteiten die het Schengenacquis implementeren

¹ Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot aanpassing van verordening (EG) 562/2006 voor tijdelijke herinvoering van het grenstoezicht aan de binnengrenzen in uitzonderlijke omstandigheden, Verordening van de Raad betreffende de instelling van een evaluatie- en toezichtmechanisme voor de controle van de toepassing van het Schengenacquis

² Kamerstuk 32 317, nr. 145

wordt bij de evaluatie betrokken. De evaluaties worden uitgevoerd door een team van experts uit verschillende lidstaten en de Europese Commissie.

De evaluatie van een lidstaat wordt gebaseerd op antwoorden van de betreffende lidstaat op vragenlijsten, on-site visits, of een combinatie van beide. De uitvoering van de Schengenevaluaties bestaat al enige jaren, maar is nu met deze verordening wettelijk ingekaderd. Deze evaluaties kunnen plaatsvinden zowel door middel van aangekondigde als door onaangekondigde bezoeken. Ze worden uitgevoerd door teams bestaande uit ambtenaren van lidstaten en de Commissie.

De evaluaties aan de binnengrenzen zijn nieuw. Hierbij wil ik wel de kanttekening plaatsen dat de berichtgeving in Trouw een te beperkte weergave is van deze evaluatie. Het doel van deze onaangekondigde bezoeken is om te checken of er daadwerkelijk geen controles meer zijn aan de binnengrenzen van de Europese Unie. In de praktijk kunnen deze evaluaties worden uitgevoerd als een lidstaat de binnengrenscontrole weer heeft ingevoerd, waarbij er twijfels zijn of de uitvoering wel past binnen het juridisch kader van de Schengengrenscore, of als er signalen zijn dat er door de lidstaten activiteiten worden verricht die mogelijk strijdig zijn met de Schengengrenscore.

Ik hecht eraan op te merken dat deze evaluaties niet zien op de uitvoering van het binnenlands toezicht in de grenszone, zoals bijvoorbeeld in Nederland het Mobiel toezicht veiligheid, waarvan het Europees Hof van Justitie heeft geoordeeld dat het geen grenscontrole is.

Het uitgangspunt van Schengen is en blijft het vrij verkeer van personen en goederen. Het doel van het Schengenevaluatiemechanisme is om te kunnen evalueren of alle lidstaten zich aan deze afspraken houden. Dit mechanisme moet conform de opdracht van de Europese Raad van juni 2011, het Schengenbestuur versterken en verbeteren en meer duidelijkheid geven over te volgen procedures.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven